یک فرایند جامع و ۷ مرحله‌ای از رویه سبدگردانی با رویکرد **از بالا به پایین(Top-Down)** که برای سبدهای اختصاصی قابل پیاده‌سازی است.

گام صفر: تدوین منشور سرمایه‌گذاری (IPS)

این سند که **بیانیه سیاست سرمایه‌گذاری** نام دارد، شامل موارد زیر است:

- افق زمانی سرمایه‌گذار
- محدودیت‌های نقدشوندگی
- سطح ریسک‌پذیری سرمایه‌گذار و ...

مرحله ۱: تحلیل کلان (Macro)

در این مرحله، **چرخه‌های اقتصادی** و **نقدینگی** مورد مداقه قرار می‌گیرند.

- **تحلیل رشد اقتصادی:** پیش‌بینی تولید ناخالص داخلی (GDP) و شاخص مدیران خرید (PMI) برای تشخیص این‌که در کدام فاز چرخه (رونق، رکود، بهبود) قرار داریم.
- **تحلیل سیاست‌های پولی و مالی:** روند نرخ بهره، نرخ ارز و حجم نقدینگی.
- **تحلیل تورم و قیمت کالاها:** روند قیمت کامادیتی‌ها (نفت، فلزات) و اثر آن بر هزینه‌های تولید.

مرحله ۲: تحلیل صنعت (Sector)

- **چرخه حساسیت صنایع:** در شرایط رونق، صنایع چرخه‌ای (خودرو، فولاد، پتروشیمی) عملکرد بهتری دارند. در شرایط رکود، صنایع تدافعی (غذایی، دارویی) انتخاب می‌شوند.
- **تحلیل نسبت P/E تاریخی صنعت:** مقایسه P/E فعلی هر صنعت با میانگین ۵ ساله خودش. صنایعی که P/E آن‌ها به کف تاریخی رسیده و محرک رشد دارند، در اولویت قرار می‌گیرند.
- **تحلیل جریان نقدینگی:** بررسی این‌که پول هوشمند (معامله‌گران بزرگ) به سمت چه گروه‌هایی در حال حرکت است.

مرحله ۳: غربالگری کمی (Quantitative Screening) یا فیلتر کردن سهام

حالا از بین صدها شرکت در صنایع منتخب، با استفاده از فیلترهای عددی، گزینه‌های نامناسب را حذف می‌کنیم.

- **ارزش‌گذاری نسبی:** حذف شرکت‌هایی که نسبت P/E یا P/B آنها از میانگین صنعت بالاتر است (مگر این‌که دلیل بنیادی خاصی داشته باشند).
- **کیفیت سودآوری:** فیلتر بر اساس حاشیه سود و بازده حقوق صاحبان سهام مناسب
- **نقدشوندگی:** حذف سهام با حجم معاملات پایین (کمتر از یک سطح معین) تا ریسک نقدشوندگی در زمان فروش کاهش یابد.

مرحله ۴: تحلیل بنیادی عمیق (Bottom-up Validation)

با وجود این‌که روش Top-Down بسیار معتبر است، اما **خرید بدون واکاوی شرکت** ریسک بالایی دارد. در این مرحله، تحلیلگران صورت‌های مالی را بازخوانی می‌کنند:

- **بررسی بدهی:** نسبت بدهی به سرمایه مناسب

- **بررسی جریان نقدی:** آیا شرکت واقعاً پول نقد تولید می‌کند یا سود آن صرفاً روی کاغذ است؟
- **بررسی مدیریت:** سابقه مدیر عامل در تخصیص سرمایه و پرداخت سود تقسیمی.
- **تخمین سود هر سهم و ارزش ذاتی آن**

مرحله ۵: بهینه‌سازی سبد و وزن‌دهی (Optimization)

در چیدمان سبد سرمایه‌گذاری موارد زیر مدنظر قرار می‌گیرند:

- **وزن‌دهی بر اساس موازنه ریسک-بازده:** به سهام با بتای پایین‌تر (کم نوسانتر) وزن بیشتری می‌دهیم تا ضریب شارپ (بازده به ازای ریسک) سبد بهینه شود.
- **مدیریت همبستگی:** مطمئن می‌شویم دو سهم با همبستگی ٪۹۰ (مثلاً دو پالایشگاهی) همزمان در سبد نباشند تا ریسک سیستمی کاهش یابد.
- **سقف وزنی:** برای جلوگیری از تمرکز بیش از حد، سقف ٪۱۵ برای هر نماد تعیین می‌کنیم.

مرحله ۶: اجرا (Execution)

- **برنامه معاملاتی (Trading Plan):** خرید در چند مرحله و در نقاط حمایتی تکنیکال انجام می‌شود.
- **استفاده از سفارشات هوشمند:** برای عدم تأثیرگذاری منفی بر قیمت بازار.

مرحله ۷: مدیریت پویا و متوازن‌سازی مجدد (Dynamic Rebalancing)

این مهم‌ترین مرحله است زیرا سبدگردانی یک فرایند **ثابت** نیست.

- **ماشه‌های فروش (Sell Triggers):**

۱. تغییر در متغیرهای کلان (مانند افزایش ناگهانی نرخ بهره).

۲. رسیدن قیمت سهم به هدف تعیین‌شده (بنیادی یا تکنیکال).

- **بازتعادل دوره‌ای (مثلاً هر ۳ ماه):** اگر سهمی رشد کرده و سهم آن در سبد از ٪۱۵ به ٪۲۵ رسیده، بخشی از آن را فروخته و به سهامِ ارزان‌تر در صنایع دیگر تخصیص داده می‌شود.